

Zásady - pravidlá tvorby osemsmeroviek

UVEREJŇOVANÝCH V ČASOPISOCH RELAX

Tieto pravidlá uverejňujeme hlavne pre našich prispievateľov - tvorcov osemsmeroviek.

1. **OSEMSMEROVKA** je obrazcová lúštitel'ská úloha, založená na neúplnom križovaní sa vpísaných výrazov (pozri bod 4). Tieto výrazy treba podľa zadania úlohy a legendy v obrazci nájsť a vyškrtať tak, aby sa osemsmerovka dala úplne a správne vyriešiť a pritom nájsť tajnička.
2. **VÝRAZY** v osemsmerovke musia byť pravopisne a gramaticky správne s dodržanými dĺžkami. Ako výrazy sa môžu použiť aj viacslovné spojenia - ustálené alebo logické slovné spojenia. Všetky výrazy musia byť minimálne 5-písmenové. Pri menej známých výrazoch uveďte prameň!
3. **SLOVNÉ DRUHY**, ktoré sa môžu v osemsmerovkách používať:
 - A. Podstatné mená v prvom páde jednotného alebo množného čísla. Môžu byť použité aj vlastné mená (Nízke Tatry, Afrodita). Samostatne sa nemôžu používať žiadne krstné mená a ich domáce podoby; v spojeniach možno použiť krstné meno iba v známom spojení (Samo Chalúпка, Adamova družka).
 - B. Prídavné mená - len vo vhodnom spojení s podstatnými menami (veterný mlyn, výrobná porada).
 - C. Číslovky sa môžu používať samostatne alebo v spojení s podstatnými menami (štvorka, tisícvesto, desať príkazaní).
 - D. Spojky (petržlen a mrkva), predložky (prechod cez rieku), zámená (iný tvar, naše ovce), príslovky (plne naložený voz) sa môžu používať iba vo vhodných slovných spojeniach.
 - E. Ostatné slovné druhy - slovesá, citoslovčia a častice - sú neprípustné.
4. **KRIŽOVANIE** - treba dodržať neúplné križovanie:
 - každý výraz sa musí v osemsmerovke križovať aspoň s jedným iným výrazom;
 - najmenej jedno písmeno každého výrazu sa nesmie križovať so žiadnym iným výrazom.
5. **SMERY** - vyškrtavané výrazy musia byť v osemsmerovkách vpísané vo všetkých ôsmich smeroch. V špeciálnych úlohách je počet smerov rôzny.
6. **HESLO** musí obsahovať každá osemsmerovka. Musí byť vhodne umiestnené (najlepšie symetricky) a musí vyjadrovať vzťah k tajničke alebo obsahu osemsmerovky. Všetky písmená hesla musia byť vyškrtené danými výrazmi.
7. **TAJNIČKA** musí byť rozmiestnená po celej ploche (nie napr. len v jednom rohu) obrazca osemsmerovky. Vedľa seba môžu byť umiestnené maximálne 2 písmená tajničky. Tri písmená tajničky sa nemôžu vzájomne dotýkať (ani lomene). V tajničke sa môžu použiť aj interpunkčné znamienka (napr.: -, !, ,, (), :, ,, “”).
8. **LEGENDA** - musí byť podaná ku každej osemsmerovke. Všetky výrazy legendy musia byť usporiadané podľa typu vyškrtavania a podľa abecedy.
9. **JEDNOZNAČNOSŤ RIEŠENIA** musí byť daná už autorom. Nemožno používať výrazy, pri ktorých je jedno slovo obsiahnuté v inom slove (napr. súčasne v jednej osemsmerovke: KOBRA - DIKOBRAZ, POKER - PREKOP). Jeden výraz sa musí dať v osemsmerovke vyškrtnúť iba raz.

10. **VÝNIMKY** - progresívne odchýlky z týchto pravidiel bude posudzovať redakcia. Ak budú tieto odchýlky logicky a funkčne zdôvodnené, autorské práce uverejníme.
11. **AKO POSIELAŤ PRÁCE.** Každý príspevok nám posielajte čitateľne napísaný (na počítači, písacom stroji) v dvoch vyhotoveniach na samostatných papieroch. Na origináli nevyškrtanú osemsmerovku s legendou, menom a adresou autora. Na kópii vyškrtanú osemsmerovku s vyznačenou a vypísanou tajničkou.
12. Tieto pravidlá platia od 1. septembra 2010 a neskôr môžu byť doplnené, upravené, rozšírené alebo zjednodušené na základe vývoja tejto problematiky (napr. aj vzťahom k bodu č. 10).